

ARTS-BASED LEARNING

EEN SCHETS

Kunst is een manier om jezelf uit te drukken, waarbij creativiteit, verbeelding en schoonheid centraal staan⁽¹²⁾. **Bij arts-based learning gebruik je kunst als krachtig leermiddel in je klas, waardoor leren een andere dimensie krijgt. Het gaat hierbij niet om het maken van “mooie” kunstwerken, maar om kunst te gebruiken om leerlingen te helpen kritisch na te denken, samen te werken en te reflecteren op zichzelf en de omgeving⁽⁴⁾.**

Arts-based learning is méér dan een leermethode; het is een manier om theorie, creativiteit en praktijk samen te brengen⁽⁵²⁾. Benieuwd wat het voor jouw klaspraktijk kan betekenen? Ontdek het samen met ons!

ARTS-BASED LEARNING

DE BASISKLEUR

Arts-based learning is een actieve en onderzoekende manier van leren, waarbij ervaring en creativiteit centraal staan⁽³⁰⁾. Het is een aanpak die denken, doen en voelen combineert en sluit dan ook aan bij theorieën die het belang hiervan benadrukken⁽³⁰⁾. Zo stelde John Dewey dat je het best leert door zelf ervaringen op te doen en benadrukte Jürgen Habermas hoe belangrijk het is om kritisch na te denken en te reflecteren op de wereld om ons heen⁽²⁹⁾. Door kunst in te zetten tijdens het leerproces sluit je aan bij wat leerlingen echt nodig hebben: actief leren, experimenteren en ontdekken^(29; 30). Zo leren ze complexe onderwerpen begrijpen op een manier die verder gaat dan enkel informatieverwerving⁽³⁰⁾.

Arts-based learning helpt leerlingen om⁽³⁰⁾:

- Actief op ontdekking te gaan en onderzoekend te denken
- Vragen te stellen en verbanden te leggen
- Zelfvertrouwen op te bouwen en eigen perspectieven te ontdekken
- Hun eigen stem te vinden en zich creatief uit te drukken
- Op een betekenisvolle manier te reflecteren over zichzelf en de wereld om zich heen.

DE MAGIE VAN CREATIE

Arts-based learning versterkt belangrijke vaardigheden die in alle vakken aan bod kunnen komen⁽⁴⁾. We denken hierbij aan:

BASISVAARDIGHEDEN
TAALVAARDIGHEDEN
REKENVAARDIGHEDEN
ZELFVERTROUWEN
CREATIEF DENKEN
LEVENSLANG LEREN
ACTIEF BURGERSCHAP
SAMENWERKING
COMMUNICATIE
KRITISCH DENKEN
ENGAGEMENT EN BETROKKENHEID
SOCIAAL-EMOTIONEEL WELZIJN

De methode beperkt zich dus niet tot één vak, maar kan vakoverstijgend en transdisciplinair worden toegepast, waarbij verschillende vakken en onderwerpen met elkaar verbonden worden^(4; 44).

Arts-based learning biedt tal van voordelen, waaronder^(13; 29; 36; 52):

• De methode bevordert creatief, kritisch en probleemoplossend denken. • De methode helpt om verschillende perspectieven te verkennen. • De methode versterkt het leggen van verbanden en bevordert diepgaand begrip. • De methode stimuleert samenwerking, communicatie en empathie.	• De methode verbetert zelfexpressie in een veilige omgeving, en draagt bij aan zelfvertrouwen, trots, voldoening en stressvermindering. • De methode biedt de kans om gevoelens op een andere manier tot uitdrukking te brengen.

DE KUNST VAN DE PRAKTIJK

Arts-based learning werkt goed, zeker als je het combineert met een veilige klasomgeving en ruimte om te experimenteren. We reiken je enkele concrete stappenplannen aan voor drie *arts-based learning* methoden, zodat jij als leerkracht meteen aan de slag kunt, met:

- Photovoice
- Future headlining
- Educational digital storytelling

Daarnaast ontwikkelden we bingo- en dialoogkaarten die reflectie kunnen stimuleren.

ARTS-BASED LEARNING

DE INSPIRATIEGALERIJ: OM JE OP WEG TE HELPEN

Arts-based learning geeft ruimte om samen te leren, te voelen en te ontdekken. Hieronder vind je enkele praktijkvoorbeelden. Deze lijst is zeker niet limitatief: arts-based learning kan op uiteenlopende manieren, in diverse vormen, binnen allerlei vakken worden ingezet en is bovendien geschikt voor leerlingen van alle leeftijden^(16; 33; 36; 52).

Spiegel met poppen	Leerlingen spelen met poppen een situatie na, zoals de ervaringen van de pop op school. Zo kunnen ze het gedrag, de gevoelens en wat de pop doet in bepaalde situaties toelichten. Bijvoorbeeld: "Hoe voelt de pop zich op school?" of "Wat doet de pop als...?" Op deze manier krijgen leerlingen de kans om op een veilige manier hun gedachten en gevoelens te ontdekken en te delen⁽⁵²⁾.
Kruip in de huid van een historisch figuur	Laat leerlingen zich verdiepen in het leven van een bekend historisch figuur, en geef hen de opdracht diens verhaal tot leven te brengen. Dit begint met het activeren van hun voorkennis, het verdiepen in de leerinhoud en het ontdekken en corrigeren van eventuele misconcepties. Leerlingen reflecteren over de invloed die deze figuur had op de samenleving en bespreken dit samen met klasgenoten. Zo krijgen leerlingen niet alleen meer inzicht in de geschiedenis, maar begrijpen ze ook beter de impact ervan⁽⁵²⁾.
Teken je inzicht	Leerlingen visualiseren wetenschappelijke concepten en processen (bijvoorbeeld celstructuren of meiose in biologie) in de vorm van een grafiek, mindmap, boomstructuur of een andere creatieve structuur. Door hun gedachten op papier te zetten, leren ze eventuele verbanden te zien en worden ze uitgedaagd wetenschappelijk te redeneren⁽⁵²⁾.
Maak je eigen verhaaleinde	Start een verhaal en laat leerlingen het op hun eigen manier afmaken – door te tekenen, schrijven, spelen of vertellen. Zo stimuleer je verbeelding, kritisch denken, taalontwikkeling én creativiteit. Bovendien biedt dit unieke kansen om leerlingen met elkaar in gesprek te laten gaan over uiteenlopende interpretaties⁽²⁾.